

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **K. K.,**
trvale xxx

proti
žalované: **Univerzita Karlova,**
sídlem Ovocný trh 560/5, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 22. 1. 2018, č. j.
POP/UKRUK/12/139504/2017-3,

takto:

- I. Rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze ze dne 22. 1. 2018, č. j.: POP/UKRUK/12/139504/2017-3, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3 000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám žalobce.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy (dále též „žalovaný“), kterým bylo ve výroku I. zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy (dále též „UK“) ze dne 4.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

12. 2017, č. j. POP/UKRUK/12/139504/2017-1, a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno, a ve výroku II. rozhodnuto tak, že se poplatek spojený se studiem stanovený rozhodnutím rektora Univerzity Karlovy (dále též „poplatek“) nepromítá.

2. Žalobce v žalobě nejprve popsal skutkový stav, kdy uvedl, že byl studentem prezenčního bakalářského studijního programu Speciální chemicko-biologické obory, studijního oboru Molekulární biologie a biochemie organismů, který je vyučován na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Rozhodnutím děkana Přírodovědecké fakulty UK ze dne 16. 10. 2017, č. j. 2033/13, bylo žalobci studium ukončeno pro nesplnění opakovaně zapsaného povinného předmětu „MB100BP2B Bakalářský projekt oboru Molekulární chemie a biochemie organismů II“. Toto rozhodnutí žalobce akceptuje. Následně bylo správním orgánem prvního stupně rozhodnuto o povinnosti žalobce uhradit částku 32 500 Kč, jako poplatek za studium za období od 2. 10. 2017 do 2. 4. 2018. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce řádně a včas odvolání, žalovaný však prvostupňové rozhodnutí potvrdil a odvolání zamítl.
3. Žalobce v *prvním žalobním bodu* se stanovením poplatku nesouhlasil, neboť k tomuto nebyl dle jeho mínění žádný právní důvod. Při plném vědomí stavu, že po opakovaném zápisu nesplnil studijní povinnost v akademickém roce 2016/2017, se nemohl platně zapsat do dalšího semestru akademického roku 2017/2018 a byl srozuměn s tím, že jeho studium bude rozhodnutím děkana Přírodovědecké fakulty UK ukončeno, což se také stalo. Žalobce proto brojil proti stanovení poplatku za studium za období od 2. 10. 2017 do 2. 4. 2018, neboť v tomto období nebyl do studia vůbec platně zapsán. Nenaplnil tak podmínku pro stanovení poplatku za studium, spočívající v překročení doby studia představující standardní dobu zvýšenou o jeden rok, a žalovaný tedy nebyl oprávněn stanovit poplatek za delší studium v dalším studijním programu.
4. Ve *druhém žalobním bodu* namítal, že studium bylo ukončeno nejpozději ke dni 16. 10. 2017, kdy děkan Přírodovědecké fakulty UK vydal rozhodnutí o ukončení studia. Univerzitě Karlově proto nevznikl nárok na poplatek za studium za období „od 2. 10. 2017 do 2. 4. 2018“, jak je uvedeno v rozhodnutí o stanovení poplatku. Po žalobci tedy nelze požadovat zaplacení poplatku za studium za období až do 2. 4. 2018, neboť od vydání rozhodnutí již studentem nebyl.
5. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě skutkové okolnosti věci nerozporoval. Konstatoval, že byl žalobce zapsán jako student Přírodovědecké fakulty UK ve shora uvedeném studijním programu dne 13. 8. 2013, jeho studium pak bylo ukončeno na základě rozhodnutí děkana jmenované fakulty dne 23. 11. 2017, kdy nabylo právní moci jeho rozhodnutí o ukončení studia vydané pod č. j. 2033/13. Studijní program, který žalobce studoval, je akreditován na tři roky. Žalobce tedy studoval déle, než je standardní doba studia zvýšená o 1 rok. Pro stanovení poplatku je irelevantní, zda se student účastní vyučování, či ne. Podstatné je, zda byl student studentem 1. den z období, na který byl poplatek vyměřen. Poplatek je přitom dle zákona o vysokých školách vyměřován za každých započatých 6 měsíců studia. Žalovaný se dále vyjádřil k situacím, kdy přistupuje k uplatnění moderačního práva snížit či prominout poplatek za studium dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „ZVŠ“), přičemž se nejedná o situace, kdy se

student fakticky vyučování v průběhu období, za které mu byl poplatek vyměřen, neúčastnil.

7. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
8. V replice k vyjádření žalovaného žalobce setrval na dosavadních tvrzeních a zopakoval, že se do studia v akademickém roce 2017/2018 nepřihlásil, a ve smyslu čl. 4 odst. 8 a 9 studijního a zkušebního řádu UK ani přihlásit nemohl, neboť nesplnil opakovaně zapsanou studijní povinnost. Dále žalobce nově konstatoval, že byly dány také důvody pro snížení či prominutí poplatku, jelikož jeho studium fakticky neprobíhalo.
9. Soud ve věci rozhodoval za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto procesním postupem souhlasili. Soud neprovedl žalobcem navrhované důkazy neboť, jsou některé součástí správního spisu, z něhož při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí vychází, či se jedná o právní předpisy, jimiž soud důkaz neprovádí.
10. Mezi účastníky byl nesporný skutkový stav, soud proto přistoupil k posouzení důvodnosti žalobních bodů.
11. Ve vztahu k *prvnímu žalobnímu bodu*, spočívajícího v tvrzení, že žalobce nebyl do studia v akademickém roce 2017/2018 platně zapsán, a tudíž mu byl poplatek za překročení standardní doby studia zvýšené o jeden rok stanoven neoprávněně, uvádí soud následující.
12. Podle § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ se studium ukončuje zanecháním studia, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu. Z ustanovení § 56 odst. 2 ZVŠ pak vyplývá, že dnem ukončení studia podle odstavce 1 písm. b) je den stanovený studijním a zkušebním řádem. Podle čl. 19 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu UK ze dne 14. 12. 2016 dnem ukončení studia podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ je den, kdy rozhodnutí o ukončení studia nabylo právní moci.
13. Z uvedeného je zřejmé, že k ukončení studia žalobce nedošlo *ex lege* skončením akademického roku 2016/2017 nesplněním opakovaně zapsaného povinného předmětu, nýbrž teprve právní mocí rozhodnutí správního orgánu, jak vyplývá z § 56 odst. 1 písm. b) ZVŠ ve spojení s 19 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu UK ze dne 14. 12. 2016. Z ustanovení § 28 odst. 1 ZVŠ část za středníkem se podává, že *děkan jedná a rozhoduje ve věcech fakulty, pokud tento zákon nestanoví jinak*. Studium žalobce bylo platně ukončeno teprve právní mocí rozhodnutí děkana Přírodovědecké fakulty UK o ukončení studia vydané dne 16. 10. 2017 pod č. j. 2033/13, která nastala dne 23. 11. 2017. Žalobce byl tedy studentem prezenčního bakalářského studijního programu Speciální chemicko-biologické obory, studijního oboru Molekulární biologie a biochemie organismů, ještě i v zimním semestru akademického roku 2017/2018, jeho žalobní námitka tak není důvodná.
14. Pokud jde o *druhý žalobní bod*, je na místě připomenout, že podle § 58 odst. 1, 2 ZVŠ *veřejná vysoká škola může stanovit poplatek za úkony spojené s přijímacím řízením, který činí nejvýše 20 % základu. Základem pro stanovení poplatků spojených se studiem je 5 % z průměrné částky připadající na jednoho studenta z celkových neinvestičních výdajů poskytnutých ministerstvem ze státního rozpočtu veřejným vysokým školám v kalendářním roce. Základ vyhlásí ministerstvo do konce ledna kalendářního roku; základ platí pro akademický rok započatý v tomto kalendářním roce. Pro výpočet základu slouží údaje za uplynulý kalendářní rok*.

15. Podle § 58 odst. 3 ZVŠ *studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, nejde-li o předchozí studium, po jehož ukončení student řádně ukončil studijní program stejného typu. Období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech, nebo v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.*
16. Podle § 58 odst. 7 ZVŠ *rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může v rámci rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.*
1. Podle § 68 odst. 1 písm. f) ZVŠ vysoká škola rozhoduje o právech a povinnostech studenta ve věci vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3 a 4. Podle § 68 odst. 5 ZVŠ je ve věci odvolacím správním orgánem rektor.
2. Podstatou druhé žalobní námitky je nesouhlas žalobce se stanovením poplatku, neboť k tomu dle jeho mínění nebyl žádný právní důvod.
3. Soud k tomu z obsahu spisového materiálu ověřil, že žalobce obdobnou námitku uplatnil již ve svém odvolání (ze dne 30. 12. 2017). Žalovaný však na tuto odvolací námitku v odůvodnění svého rozhodnutí nijak nereagoval. I když žalobce nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí v tomto rozsahu (ani v jiném) nenamítal, soud k ní podle ustálené judikatury správních soudů přihlédl z úřední povinnosti a zjistil, že žalovaný ve výroku I. svého rozhodnutí odvolání zamítl a rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 4. 12. 2017 č. j. POP/UKRUK/12/139504/2017-1 potvrdil. Ve výroku II. žalovaný rozhodl o tom, že poplatek spojený se studiem stanovený rozhodnutím rektora Univerzity Karlovy ze dne 4. 12. 2017 č. j. POP/UKRUK/12/139504/2017-1 se nepromítá. V odůvodnění svého rozhodnutí pak žalovaný pouze shrnul procesní stav, citoval z ustanovení § 68 odst. 5, 6 ZVŠ, jakož i ustanovení § 58 odst. 7 věta druhá téhož zákona, a uzavřel, že při vydání prvostupňového rozhodnutí byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, byly splněny podmínky pro stanovení poplatku spojeného se studiem a výše poplatku spojeného se studiem v období, na něž byl stanoven, také termín splatnosti byl stanoven správným způsobem, uvedeným v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Dále žalovaný zmínil čl. 3 odst. 5 přílohy č. 2 Statutu UK, kdy konstatoval samotné důvody pro snížení, prominutí nebo odložení splatnosti poplatků. Žalovaný obecně poukázal na svou rozhodovací praxi, v níž se zavázal postupovat v souladu se svým opatřením č. 4R/2017 (opatření rektora). Konstatoval, že mu poradní komise nedoporučila v souladu s § 58 odst. 7 věta druhá ZVŠ, ustanovením článku 3 odst. 5 přílohy č. 2 Statutu a opatřením rektora poskytnout úlevu na stanoveném poplatku, proto podle § 90 odst. 5 věta první správního řádu neshledal důvod pro postup podle odst. 1-4, odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Ztotožnil se s doporučením poradní komise a s ohledem na to, že neshledal žádný důvod pro prominutí poplatku spojeného se studiem podle zásad uvedených ve Statutu, postupoval podle § 68 odst. 6 ZVŠ a ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s čl. 3 odst. 5 Přílohy č. 2 statutu a opatření rektora a odvolání proti prvostupňovému

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

rozhodnutí zamítl, prvostupňové rozhodnutí potvrdil a poplatek spojený se studiem neprominul.

4. K tomu soud uvádí, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nevypořádání námitek uplatněných účastníkem v řádném opravném prostředku, nemůže být zhojena tím, že žalovaný správní orgán svou argumentaci k těmto námitkám uvede až ve vyjádření k žalobě. Pokud soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu, činí tak přezkumem jeho odůvodnění. Není-li z rozhodnutí zřejmé, jak o věci rozhodující orgán uvažil, o jaké skutečnosti opřel svůj právní závěr, proč považuje důvody žádosti liché, mylné či vyvrácené, je účastníku znemožněno, aby mohl vůči rozhodnutí uplatnit relevantní žalobní body. Pokud by správní soud takové rozhodnutí správního orgánu přezkoumal, nahrazoval by činnost správního orgánu a sám by své rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností /obdobně rozsudek NSS ve věci sp. zn. 7Afs 1/2012/, otázkou přezkoumatelnosti správních rozhodnutí, resp. obsahu jejich odůvodnění se zabýval i rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7Afs 212/2006 – 74, v němž judikoval, že „rozsah provedeného přezkumu musí nalézt odraz v písemném odůvodnění rozhodnutí správního orgánu.
5. V nyní projednávané věci je se shora uvedeného zřejmé, že žalovaný nedostál své povinnosti uvést v odůvodnění rozhodnutí důvody, které jej k přijetí takového rozhodnutí vedly. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nevyplývá, jak o zjištěných okolnostech, tvrzeních a důkazech uvažil a jaká kritéria a proč použil při svém rozhodování. Stalo se tak až v písemném vyjádření žalovaného k podané žalobě, kde velmi podrobně popisuje zjištěný skutkový stav, právní předpisy, které na věc žalobce užil a zabývá se konkrétními okolnostmi, které jej k závěru, vyjádřeném ve výrokové části žalobou napadeného rozhodnutí vedly. Tyto argumenty však nejsou součástí odůvodnění jeho rozhodnutí a soud k nim proto nemohl přihlídnout. Jelikož jsou argumenty žalovaného uvedeny až ve vyjádření k žalobě, nemohou zhojit nedostatečné zdůvodnění žalovaného rozhodnutí, neboť z něj nelze vyčíst důvody, pro které žalovaný rozhodl tak, jak z výrokové části jeho rozhodnutí vyplývá. Žalobce se tak proti důvodům rozhodnutí žalovaného nemohl v žalobě vymezit a učinil tak až v replice (ze dne 5. 6. 2018), kdy tvrdil, že důvody pro snížení či prominutí poplatku, jak se o nich zmiňuje žalovaný na straně 3 svého vyjádření, byly a uvedl další skutečnosti, pro které má za to, že jeho odvolání mělo být vyhověno.
6. S ohledem na to, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nemohl se soud druhou žalobní námitkou zabývat a přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro vady řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.) V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu, který v rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
7. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů v řízení, které činí 3.000,- Kč za zaplacený soudní poplatek.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Praha 22. října 2019

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.